

en enkelt Kreds, for hvilken Landstingsmændenes Antal er fastsat til 10, og Bornholm og Færøerne, som efter Grundlovsforslaget hver skal have en — at oprette 6 Kredse, 3 paa Øerne og 3 i Jylland. Det foreslaas at lade Kredsene sammensætte saaledes, at den nordsjællandske Kreds, bestaaende af de 3 nordsjællandske Amter, udgør 2den Kreds, den sydsjællandske og lolland-falsterske 3die Kreds, Fyn 4de Kreds, det nordlige Jylland, bestaaende af Aalborg, Hjørring og Thisted Amter, 5te Kreds, Østjylland, bestaaende af Randers, Viborg og Aarhus Amter, 6te Kreds, og det vestlige Jylland, bestaaende af Vejle, Ringkøbing og Ribe Amter, 7de Kreds. Hvis dette sker, vil Kredsene faa følgende Antal Landstingsmænd, da det i Grundlovsforslaget er fastsat, at Landstingsmændenes Antal udenfor de københavnske 10 skal fastsættes efter Indbyggertal: Den nordsjællandske Kreds vil faa 6, den sydsjællandske og lolland-falsterske 6, den fynske 6, de nordlige, østlige og vestlige jyske Kredse henholdsvis 7, 9 og 8 Landstingsmænd. Forholdet imellem Indbyggere og Landstingsmænd vil være noget forskelligt; i København vil der være 56,000 Indbyggere pr. Landstingsmand, i de sjællandske Kredse 54,500, i den fynske Kreds 50,500, i Nordjylland 50,200, i Østjylland 51,400 og i den syd- og vestjyske Kreds 47,900. Denne sidste Kreds vil saaledes være den, hvor der er færrest Indbyggere, men det er maaske ogsaa den Kreds, hvori man kan tænke sig Indbyggertallet vokse hurtigst; saa vidt jeg ved, er der stærk Bevægelse i Indbyggertallets Vækst derovre. Der kan selvfølgelig være Tale om andre Ordninger, men den her foreslaaede Ordning følger jo Amtskredsene og afhjælper altsaa den lidt unaturlige Ordning, der for Tiden er, hvor Dele af Amter er lagte sammen med andre Amter. Hvis man vil foretage Ændringer, enten ved at gøre nogle af Kredsene større eller mindre, vil det medføre Forskydninger i Antallet af Landstingsmænd. Hvis man kunde tænke sig Muligheden af en samlet sjællandsk-lolland-falstersk Kreds, vilde det medføre, at der maatte lægges en Landstingsmand dertil, som saa vilde blive berøvet Jylland, alt sammen, fordi Grundlovsforslaget jo gaar ud fra, at Antallet af Landstingsmænd skal bestemmes efter Indbyggertallet.

Vedrørende Valgmaaden er der først Spørgsmaalet om Valgmandsvalget. Jeg

har ment, det var rigtigt, at den Valgmaade, som er kendt fra Kommunevalgene, ogsaa bringes til Anvendelse ved Valget af Valgmænd, med andre Ord, den D'Hondtske Valgmaade. Den D'Hondtske Valgmaade er jo velkendt; den bestaar i, at man dividerer Stemmetallene med 1, 2, 3, 4, 5, 6 o. s. v. og giver Pladserne til Partiernes efter de højeste Kvotienter. Der er rejst alvorlig Kritik imod denne Valgmaade og paa nogle Punkter en berettiget Kritik, idet det er givet, at der ved denne vil kunne blive valgt et Flertal, uden at der staar et Vælgerflertal bag det. Det kommer af, at den D'Hondtske Valgmaade har en Tilbøjelighed til at begunstige det større Parti paa de mindre Partiernes Bekostning. Den største Brøks Metode, den Andræ'ske Metode, har den modsatte Tilbøjelighed, og man maa jo saa træffe sit Valg imellem dem. Naar man i Kommunerne skal foretage Valg efter Lister, vil det dog forekomme mig rimeligt at bevare den samme Valgmaade, for at man ikke i Kommunen skal være tvunget til at operere med to forskellige Maader ved Valg, der ligner hinanden. Jeg har et Øjeblik tænkt paa at tage Hensyn til en stærk Kritik, som har været fremsat imod den D'Hondtske Metode, og som har haft en veltalende Talsmand i Postmester Kornerup i Holbæk, som har beskæftiget sig meget med Forholdstalsvalgmaaden og har anbefalet en Maade til at undgaa den Fejl ved den D'Hondtske Fordelingsmaade, som jeg før nævnedes, nemlig ved at bestemme, at ingen Partiliste kan opnaa et Flertal af Valgmænd uden samtidig at have et Flertal af Vælgerne. Det er et Korrektiv til Metoden, der selvfølgelig kan anvendes, men det er et Korrektiv, som i Virkeligheden samtidig helt ophæver det videnskabelige Grundlag for den D'Hondtske Fordelingsregel. Hvis man ikke vil bruge den D'Hondtske Fordelingsregel, vil det vist være rigtigere, i Stedet for at korrigere den, at anvende den anden Maade, den Andræ'ske, den største Brøks Metode, og jeg skal nævne, at Matematikere har paavist, at hvis man vil foretage en lignende Fordeling som efter den D'Hondtske Metode, men dele Partiernes Tal ikke med 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, o. s. v., men kun med de ulige Tal 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13 o. s. v., og saa lade de højeste Kvotienter være afgørende for Listernes Valg af Valgmænd, saa vil denne Kvotientberegning ved Delingen med de ulige Tal fremkalde nøjagtig det Resultat som